herpy

ŻABY

## Reinwardt's Flying Frog

# *Rhacophorus reinwardtii*

*Rhacophorus reinwardtii* to duża, nocna żaba latająca z lasów Jawy. Ma nefrytowozieloną barwę i czarną błonę pławną między palcami dłoni i stóp, którą wykorzystuje do szybowania z drzewa na drzewo. Samice osiągają do 8 cm, samce około 6 cm. Gatunek wymaga wysokiego, dobrze wentylowanego terrarium i chłodnych temperatur, a o rozmnażaniu w niewoli wiadomo niewiele.

Rodzina: Rhacophoridae  Dawna nazwa: *Hyla reinwardtii*

### NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

#### ZWIERZĘ

| | |
|---|---|
| Wielkość dorosłego osobnika | **5-8 cm**<br>długość od pyska do kloaki |
| Długość życia | **5-10 lat** |
| Aktywność | **W nocy** |
| Tryb życia | **Nadrzewny** |
| Środowisko | **Las deszczowy i las górski** |
| Toksyny skórne | **Brak znanych** |
| Trudność | **Średnio zaawansowany** |

#### HODOWLA

| | |
|---|---|
| Min. terrarium | **45 × 45 × 60 cm**<br>D × S × W dla 3 dorosłych osobników |
| Temperatura w dzień | **21-24 °C** |
| Temperatura w nocy | **18-21 °C** |
| Wilgotność | **70-90%** |
| Woda | **Miska z wodą**<br>głębokość 2-3 cm |
| UVB | **Zalecane**<br>Strefa Fergusona 1 |
| Pokarm | **Owady** |
| Utrzymanie | **Pojedynczo, w parach lub w grupach** |

#### ROZMNAŻANIE

| | |
|---|---|
| Rozmnażanie | **Jajorodny** |
| Rozwój | **Kijanki w wodzie** |
| Miejsce składania jaj | **W gnieździe z piany** |
| Liczba jaj w zniesieniu | **130-180** |
| Czas do wyklucia | **5 dni** |
| Okres larwalny | **85 dni**<br>od wyklucia do metamorfozy |
| Pokarm larw | **Glony i rośliny i gotowa karma** |
| Opieka nad potomstwem | **Brak** |

#### OCHRONA I FORMALNOŚCI

| | |
|---|---|
| CITES | **Niewymieniony** |
| IUCN | **Najmniejszej troski (LC)** |

## O gatunku

*Rhacophorus reinwardtii* to smukła, długonoga żaba nadrzewna z dużymi przylgami i silnie rozwiniętą błoną pławną na wszystkich czterech kończynach. Grzbiet jest jasno- do ciemnonefrytowozielonego, często z drobnymi czarnymi plamkami na grzbiecie i głowie, a błona pławna jest czarna. Samce mogą mieć na bokach brzucha barwy pomarańczowe, żółte, zielone, fioletowe i czarne. Oczy są jasnozielone, jasnożółte lub jasnoszare z poziomą źrenicą, a dorosłe osobniki mają przy kloace mały, kwadratowy płatek skórny. Dzięki rozpostartej błonie pławnej żaba potrafi szybować ukośnym torem z wysokiego punktu na niższy, nawet na odległość około 15 m.

Samice są większe i masywniejsze od samców: samice osiągają do ok. 8 cm, samce do ok. 6 cm. Od wieku około 12-14 miesięcy różnica jest wyraźna. Masa ciała nie jest udokumentowana.

Gatunek został opisany przez Hermanna Schlegla jako *Hyla reinwardtii* i nazwany na cześć przyrodnika Caspara Georga Carla Reinwardta, współzałożyciela ogrodu botanicznego w Bogorze na Jawie. Do 2006 roku do tego gatunku zaliczano wiele blisko spokrewnionych żab latających z całej Azji Południowo-Wschodniej. Od tego czasu populacje z Chin, Laosu, Tajlandii i Wietnamu wyodrębniono jako *R. kio*, te z Półwyspu Malajskiego i południowej Tajlandii jako *R. norhayatiae*, te z południowego Wietnamu jako *R. helenae*, a te z Sabahu i Sarawaku na Borneo jako *R. borneensis*. *R. reinwardtii* w wąskim ujęciu występuje wyłącznie na Jawie.

Ma to znaczenie dla hodowli. Zwierzęta w handlu często pochodzą z Półwyspu Malajskiego i mogą więc być *R. norhayatiae* lub jednym z pozostałych pokrewnych gatunków, a wiele z poniższych danych dotyczy właśnie takich osobników. Jeśli pochodzenie jest niejasne, licz się z tym, że zwierzęta mogą należeć do innego gatunku.

Żaba jest płochliwa i aktywna nocą i nie należy brać jej do ręki. Gdy się przestraszy, gwałtownie skacze i szybuje, a osobniki odłowione z natury łatwo odnoszą obrażenia w zbyt małych terrariach.

Toksyczność skóry: gatunek nie ma znanej toksycznej wydzieliny skórnej. Nie jest to jednak gwarancja: jak zawsze myj ręce przed pracą w terrarium i po niej, a potem nie dotykaj oczu ani ust.

Długość życia nie jest znana. Podobnie jak inne żaby nadrzewne tej wielkości, w niewoli żyje prawdopodobnie co najmniej 5 lat, a przy dobrej opiece zapewne dłużej; 10 lat to szacunek.

Czytaj więcej: Zakup zwierząt: odchów, odłów i transport

## Występowanie i środowisko

*Rhacophorus reinwardtii* w wąskim ujęciu jest endemitem Jawy w Indonezji, gdzie notowano go na wysokości od około 20 do 1800 m n.p.m. Modele siedliskowe pokazują, że dla gatunku nadaje się tylko nieco ponad jedna czwarta wyspy, a najlepsze obszary to duże, zwarte lasy Jawy Zachodniej i Środkowej. Na Jawie Wschodniej żyje głównie w górach, gdzie lasy są bardziej rozdrobnione.

Starsze informacje o znacznie większym zasięgu, obejmującym Sumatrę, Półwysep Malajski, Borneo, Tajlandię, Laos, Wietnam i Chiny, pochodzą z czasów sprzed wyodrębnienia pokrewnych gatunków. Mapa pokazuje tylko Jawę.

> **Naturalny zasięg:** Indonezja.

### ŚRODOWISKO

*Rhacophorus reinwardtii* żyje w koronach drzew w pierwotnym i wtórnym lesie deszczowym oraz na skrajach lasów i w agroleśnictwie w pobliżu wsi. W okolicach Malangu na Jawie Wschodniej żaby żyją głównie na plantacjach i skrajach lasów na wysokości od 660 do 1094 m, gdzie siedzą 2,5-5,5 m nad ziemią w gęstej roślinności, najchętniej na roślinach o dużych liściach, takich jak taro, banan, kawa i awokado. Żyją zarówno pojedynczo, jak i w grupach.

W celu rozrodu żaby schodzą na dół i gromadzą się przy gęsto zarośniętych stawach, zbiornikach wodnych na plantacjach i kałużach przy drogach. Gatunek jest tzw. rozmnażającym się eksplozywnie: w okresie godowym w jednym miejscu gromadzi się do 10-15 osobników, a samców jest około trzy razy więcej niż samic. W siedliskach wokół Malangu temperatura powietrza wynosi 18,5-25,3 °C, a wilgotność 82-100 %, zaś woda w stawach rozrodczych ma 20,5-24,6 °C.

Gatunek jest aktywny nocą, a w dzień kryje się w listowiu. Pokarm w naturze jest słabo poznany.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

## Hodowla

### TERRARIUM

Terrarium musi być wysokie i dobrze wentylowane. Trzy dorosłe osobniki z hodowli potrzebują co najmniej 45 × 45 × 60 cm, a większe jest lepsze dla żaby, która szybuje. Osobniki odłowione z natury potrzebują znacznie większych terrariów, a i tak łatwo się kaleczą, skacząc nocą. Dlatego kupuj zwierzęta z hodowli.

Wystrój powinien zapewniać wiele miejsc do siedzenia i przestrzeń do skoków. Użyj roślin o dużych, mocnych liściach, pionowych gałęzi i tylnej ściany z korka, a środek terrarium pozostaw w miarę wolny, żeby żaba nie uderzała w szybę. Wytrzymałe rośliny, takie jak *Philodendron* i *Epipremnum*, zniosą ciężką żabę. Podłożem może być utrzymujące wilgoć, żywe podłoże z torfowcem i suchymi liśćmi albo płyta piankowa, która trzyma wilgoć i łatwo ją czyścić. Siatka na całej pokrywie sprawia, że powietrze nie stoi w miejscu.

### TEMPERATURA

Utrzymuj w terrarium 21-24 °C w dzień, co odpowiada zwykłej temperaturze pokojowej, i pozwól, by w nocy spadała do 18-21 °C. Gatunek znosi krótkie okresy do 27-28 °C, ale jest gatunkiem górskim, który preferuje chłód. W naturze temperatura powietrza wynosi 18,5-25,3 °C.

Nie przekraczaj 28 °C i nie używaj lamp grzewczych. Latem pilnuj temperatury w pomieszczeniu i kontroluj ją termometrem cyfrowym. Spoczynek zimowy nie jest udokumentowany.

### WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

Wilgotność powietrza powinna wynosić 70-90 %. Regularnie zraszaj odchlorowaną wodą z kranu, deszczówką lub wodą RO i pozwól, by terrarium w ciągu dnia nieco przeschło, żeby powietrze nie stało w miejscu. Siatka na całej pokrywie i płaska miska z wodą pomagają w obu tych kwestiach.

Jeśli zauważysz pomarszczoną skórę lub ospałą żabę, natychmiast zwiększ wilgotność i obniż temperaturę.

### WODA I JAKOŚĆ WODY

Postaw w terrarium stabilną, płaską miskę z wodą, w której żaba może siedzieć nocą. Wystarczą 2-3 cm wody, żeby żaba łatwo z niej wychodziła. Wymieniaj wodę, gdy tylko się zabrudzi, najlepiej codziennie lub co drugi dzień. Używaj odchlorowanej wody z kranu, deszczówki lub wody RO i nigdy nie używaj mydła ani środków czystości w pobliżu wody, ponieważ płazy wchłaniają substancje przez skórę. Woda powinna mieć taką samą temperaturę jak powietrze.

### OŚWIETLENIE I UVB

Żaba jest nadrzewna i zaleca się słabe źródło UVB takiego typu, jakiego używa się dla zwierząt z tropikalnych lasów. Nie zbadano, czy gatunek go potrzebuje, więc zawsze zapewnij zacienione miejsca, w których żaba może się schronić.

Używaj oświetlenia LED wystarczająco mocnego dla roślin i unikaj lamp, które grzeją. Utrzymuj stały rytm dobowy; żaba jest aktywna nocą i stresuje ją niepokój w terrarium w ciągu dnia.

Czytaj więcej: Światło i UVB

### ŻYWIENIE

*Rhacophorus reinwardtii* zjada żywe owady. Świerszcze można podawać przez całe życie, od ok. 3 mm dla młodych osobników do ok. 25 mm dla dorosłych, uzupełniając je małymi karaczanami, larwami muchy czarnej i od czasu do czasu larwą barciaka jako przysmakiem. Młode żaby o długości około 2-3 cm przyjmują świerszcze o wielkości ok. 6 mm.

Częstotliwość karmienia gatunku nie jest udokumentowana. Podawaj małe porcje i usuwaj niezjedzone owady. Opylaj pokarm wapniem i kilka razy w miesiącu podawaj suplement witaminowy z D3, jak to jest przyjęte u żab nadrzewnych.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

### ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Gatunek jest aktywny nocą i płochliwy, dzień spędza ukryty między liśćmi; przez większość czasu siedzi na szybie lub na elementach wystroju. Żyje głównie samotnie, ale można go trzymać w małych grupach, w których poza okresem godowym agresja jest niewielka. Trzymaj więc parę lub małą grupę w przestronnym terrarium z wieloma miejscami do siedzenia.

W miarę możliwości nie należy brać żaby do ręki, ponieważ jej skóra jest cienka i wrażliwa. Podczas sprzątania przenosi się ją w wilgotnym, miękkim plastikowym pojemniku. Gdy się przestraszy, gwałtownie skacze i szybuje, a osobniki odłowione z natury często uderzają w szybę. Obsadź gęsto roślinami przestrzeń przed szybą, żeby nie było dużych, odsłoniętych powierzchni szkła.

## Rozmnażanie

### DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Od wieku około 12-14 miesięcy różnica między płciami jest wyraźna. Samice są większe i znacznie bardziej zaokrąglone, a rozwinięte jaja widać przez skórę. Samce są mniejsze i smuklejsze, nawołują, gdy są trzymane w wilgotnych warunkach, i mają widoczne modzele godowe. Nie udokumentowano, kiedy zwierzęta osiągają dojrzałość płciową, a młode osobniki trudno rozróżnić płciowo. Trzymaj kilka zwierząt razem i rozdziel je, gdy płeć stanie się widoczna.

### GODY I KOPULACJA

W naturze żaby schodzą z koron drzew i gromadzą się przy stawach, gdzie samce nawołują. Kopulacja zaczyna się w wodzie, a następnie para wspina się na roślinność nad wodą. W terrarium gatunek, podobnie jak inne tropikalne żaby nadrzewne, do rozrodu potrzebuje cyklu sezonowego i komory deszczowej.

Metoda nie została wypróbowana z *Rhacophorus reinwardtii*, ale u innego gatunku budującego gniazda z piany, *Zhangixalus arboreus*, rozród pobudza się, zraszając terrarium każdego wieczoru przez pewien czas, podając więcej pokarmu, a następnie włączając instalację deszczującą na 20 minut z przerwami około trzech godzin w ciągu dnia i na godzinę bez przerwy w nocy. Samce zaczynają wtedy nawoływać niemal od razu.

### JAJA I KIJANKI

Samica tworzy gniazdo z piany u nasady liści nad wodą i zawija jaja w liście. Piana utrzymuje jaja w wilgoci, a jedno gniazdo zawiera 130-180 żółtawych jaj o średnicy około 4 mm. Rodzice opuszczają gniazdo i nie opiekują się ani jajami, ani kijankami.

Po wykluciu kijanki spadają do wody pod gniazdem. Zapewnij więc część wodną o głębokości co najmniej 8 cm pod liśćmi, na których żaby mogą składać jaja, albo odetnij liść i zawieś go nad akwarium.

Opieka nad kijankami tego gatunku nie jest znana, ale za punkt wyjścia może posłużyć opieka nad *Zhangixalus arboreus*: 18-20 °C, 8 cm wody z kawałkami korka i roślinami wodnymi oraz codzienna podmiana 5-10 % wody. Kijanki zjadają tonące tabletki ze spiruliną, ale nie sałatę, ogórek ani płatki roślinne.

Czytaj więcej: Odchów kijanek

### METAMORFOZA

Larwy wykluwają się po około 5 dniach, a metamorfozę zaczynają po około 85 dniach. Ta liczba jest niepewna i stanowi jedynie orientację; u *Zhangixalus arboreus* trwa to tylko około sześciu tygodni.

Gdy pojawiają się przednie kończyny, kijanki przestają jeść i potrzebują łatwego dostępu do lądu: obniż poziom wody, włóż do wody korek lub gałęzie i przykryj akwarium pokrywą lub siatką, żeby świeżo przeobrażone żabki nie uciekły. Zapewnij wilgotne przejście na ląd z roślinami i wilgotnymi kryjówkami.

### ODCHÓW MŁODYCH

Świeżo przeobrażone młode trzeba umieścić w małym, wilgotnym terrarium z wilgotnym ręcznikiem papierowym, roślinami i płaską miską z wodą. Wilgotność powietrza na początku musi być wysoka, 80 % lub więcej. Gdy ogon zostanie wchłonięty, podawaj małe, opylone świerszcze lub muszki owocowe, mało i często, i sortuj młode według wielkości, żeby najmniejsze nie przegrywały konkurencji. Przy 2-3 cm młode przyjmują świerszcze o wielkości ok. 6 mm. Trzymaj je w mniejszym terrarium, dopóki nie urosną na tyle, by poradzić sobie wśród dorosłych.

## Zdrowie i częste błędy

Częste problemy u żab nadrzewnych w terrariach to:

- Wysuszenie i zbyt wysoka temperatura. Objawy to ospałość, pomarszczona skóra i wyprostowane kończyny. Gatunek preferuje chłód, więc pilnuj termometru i higrometru.
- Urazy od skoków na szybę. Zwłaszcza osobniki odłowione z natury kaleczą się, szybując nocą.
- Choroby zakaźne i pasożyty, zwłaszcza u osobników odłowionych z natury. Kupuj zwierzęta z hodowli, nowe osobniki trzymaj w kwarantannie i używaj osobnych narzędzi.
- Jednostronna dieta lub niedobór wapnia i D3, które mogą prowadzić do osłabienia kości. Urozmaicaj pokarm.

Zwróć się do weterynarza znającego się na płazach, jeśli żaba przestaje jeść, ma rany, obrzęki lub zaczerwienione miejsca na skórze albo siedzi osowiała na dnie.

Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena

## Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.

Pełny poradnik z mapą i aktualizacjami: herpy.org/pl/zaby/rhacophorus-reinwardtii